

Rzeszów, 19.08.2023 r

Recenzja pracy doktorskiej lek. med. Małgorzaty Gawora-Ziółek **pt. „Dolegliwości uroginekologiczne u pacjentek objętych opieką paliatywną”**

W swojej recenzji odniosę się do dwóch głównych aspektów. Pierwszym z nich jest ocena strony warsztatowej. Drugą stanowi opinia o wartości merytorycznej pracy.

I. Aspekt pierwszy dotyczący warsztatu

1. Tytuł rozprawy. Autorka używa słowa „dolegliwości”. W treści pracy zamienia go na „przypadłości, zaburzenia, stany, problemy, dysfunkcje i choroby”. Rodzi się pytanie czy nie wynika to z faktu, że nie jest zadowolona podobnie jak recenzent z terminu zawartego w tytule. Tytuł w zasadzie odpowiada zawartości pracy, ale w dużej części rozprawy treść przekracza określenie „dolegliwości uroginekologiczne”.
2. Układ pracy nie jest standardowy. Nie znajdujemy w nim Wstępu. Jego miejsce zastępują Wprowadzenie i trzy podrozdziały: „Wybrane schorzenia dna miednicy u kobiet”, „Opieka paliatywna w Polsce i na świecie” oraz rozdział „Schorzenia uroginekologiczne u pacjentek objętych opieką paliatywną a jakość życia - dane literaturowe i doniesienia z badań”. Ten ostatni podrozdział można by potraktować jako właściwy Wstęp. Na uwagę zasługuje „samo-recenzja” pracy doktorskiej zawarta już we wstępie. Mówi ona o nowatorstwie, przydatności dla pacjentek paliatywnych, unikalności na świecie, kompleksowości zawartej w niej analizie prospektywnych danych.
3. Cel pracy składa się z trzech części. Pierwsze dwie mają charakter poznawczy i dotyczą częstości i profilu występowania dolegliwości uroginekologicznych u pacjentek znajdujących się w opiece paliatywnej i zbadanie wpływu tych dolegliwości na jakość życia. Trzeci cel ma

charakter praktyczny i polega na zbadaniu wiedzy posiadanej przez pacjentki oraz pomiarze czynników odpowiedzialnych za odmowę leczenia lub jego przerwanie.

4. Rozdział Materiał i Metoda rozpoczyna informacja o 100 włączonych do pracy pacjentkach. Podane są jedynie dwa warunki włączenia: stan ogólny co najmniej średni i świadoma zgoda na udział. Nie ma natomiast informacji o zgodzie Komisji Bioetycznej, jeśli taka w Uniwersytecie prowadzącym doktorat byłaby potrzebna. W rozdziale zostały wymienione dolegliwości uroginekologiczne, które są analizowane w pracy. Autorka podaje informacje o użytych narzędziach to jest wywiadzie medycznym i kwestionariuszach PFDI- 20, PQO-L, SF 36, EORTC QLQ 30, PFIQ-7. Dodatkowo Autorka zapowiada użycie autorskiej ankiety oceny wiedzy pacjentek na temat zagadnień będących przedmiotem pracy.

5. Wyniki rozpoczyna „szczegółowa charakterystyka badanych kobiet”. Ujęta jest ona w mało czytelnej ze względu na bardzo małe cyfry i litery tabelce. Dodatkowym utrudnieniem jest użycie w tej tabelce niewyjaśnionych w wykazie na stronie 198 skrótów i terminów np. operacje „gin/urogin” i „próżnia”. Każda z poddanych analizie kobiet odpowiadała na 122 pytania pochodzące z tych ankiet, co moim zdaniem mogło stanowić obciążenie dla pacjentek poddanych opiece paliatywnej i będących w „stanie średnim”. Odpowiedzi na te pytania zostały przedstawione graficznie na 63 stronach. Jest rzeczą dyskusyjną wybranie tej metody przedstawienia wyników. Oprócz diagramów obrazujących odpowiedzi na pytania kwestionariuszy znalazły się ryciny przedstawiające graficznie różne zależności. Kuriozalne jest podawanie w nich wartości p do dziesiątego miejsca po przecinku. W wynikach zamieszczone są korelacje na nietypowych rycinach. W niektórych z nich wartość p jest podana do trzynastego miejsca po przecinku.

6. Piśmiennictwo. W pracy znajduje się liczący 153 pozycje wykaz prac cytowanych. We wstępie i dyskusji znajdują się również cytowane na stronach tytuły prac. Są one napisane bardzo niestarannie, każda inną czcionką. Niektóre są nieuwzględnione w ostatecznym wykazie np. praca Bojahr B. i współautorów (str 31).

II. Aspekt dotyczący meritum rozprawy.

Wybór tematyki pracy jest trafny. Opieka paliatywna koncentruje się na walce z bólem i ewentualnym powstrzymaniu procesu nowotworowego. Dolegliwości ze strony układu moczowego i płciowego często pozostają poza zainteresowaniem lekarzy lub nie są zgłaszane przez pacjentki.

Przedstawienie przedmiotu badania w pierwszej części rozprawy jest szerokie i bardzo wnikliwie ocenia zaburzenia oddawania moczu a także zaburzenia związane z wypadaniem i obniżeniem narządów miednicy mniejszej. Znalazły się tu także podstawowe założenia diagnostyki i leczenia. Cele pracy są przedstawione jasno i precyzyjnie i wychodzą one naprzeciw oczekiwaniom czytelnika. Materiał i metoda zawiera informacje o liczebności grupy badanej, dolegliwościach uroginekologicznych analizowanych w pracy i użytych kwestionariuszach uroginekologicznych i badających jakość życia. Dużym osiągnięciem Autorki pracy jest analiza rozległego materiału uzyskanego z szerokiego wachlarza kwestionariuszy. Suma tego materiału daje szeroki wgląd w ocenę dolegliwości pacjentek - mieszkanek zakładów opieki paliatywnej. Aczkolwiek sposób przedstawienia wyników może budzić kontrowersje to Autorka podała korelacje niektórych z tych wyników. Najważniejszym faktem jest przedstawienie syntezy analizy przeprowadzonej w Wynikach i w pierwszej części Dyskusji. W dalszej części Dyskusji Autorka zestawia własne wyniki z szerokim materiałem referencji. Dyskusja i Wnioski są najlepszymi częściami pracy.

Moja pozytywna ocena meritum pracy mimo pewnych zastrzeżeń dotyczących niedociągnięć warsztatowych pozwala mi na postawienie wniosku, że rozprawa doktorska lek. Małgorzaty Gawora-Ziółek spełnia wszystkie wymagania określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.2003,65,595 z późn. zm) w związku z art.179 ust 1 Ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. - Przepisy wprowadzające Ustawę -Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018, 1669, z późn. zm.). Wnoszę do Rady Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi o dopuszczenie rozprawy lek. Małgorzaty Gawora-Ziółek do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. n. med. Joanna Skręt-Magierło

Joanna Skręt-Magierło

Dziękuję Wydziału Lekarskiego UJ w Łodzi
wpłynęło dnia 21.08.2020
podpis EM